

УДК 37.018.43:004

**Лісаковська Оксана Іванівна**

Студент IV курсу спеціальності «Управління електронним навчанням у міжкультурному просторі»

Київський університет імені Бориса Грінченка, м. Київ, Україна

[oilisakovska.fitu17@kubg.edu.ua](mailto:oilisakovska.fitu17@kubg.edu.ua)

ORCID: 0000-0003-3425-4423

## **РОЗВИТОК ІК-КОМПЕТЕНТНОСТІ ПЕДАГОГА ДЛЯ РОБОТИ В СИСТЕМІ Е-НАВЧАННЯ**

**Анотація.** У статті розглядаються особливості розвитку ІК-компетентностей педагога для роботи в системі електронного навчання (e-learning). Автором розглянуто поняття «електронне навчання». Розглянуто роль інформаційних технологій в сучасному світі постійно зростає. Вказано, що E-learning інтегрує ряд понять в сфері застосування сучасних інформаційних і комунікаційних технологій в освіті, таких медіа, навчання на основі Web-технологій, онлайн-навчання і т.д. Автором відзначено, що Web-технології на основі гіпертекстів, які дозволяють істотно заощадити матеріальні засоби, так як немає необхідності купувати додаткове програмне забезпечення для роботи з гіпертекстовими документами. Доведено необхідність опанування педагогічними працівниками навчальних закладів основними термінами електронного навчання та розуміння їх значення, усвідомлення ролі та необхідності впровадження електронного навчання в освітніх навчальних закладах країни. Доведено, що впровадження різних форм дистанційної освіти в навчальних закладах сприятиме підвищенню рівня інформатичної компетенції працівників закладів освіти, полегшить сприйняття та засвоєння навчального матеріалу, надасть додаткові можливості бажаним отримати спеціальну або додаткову освіту. Наведено і аргументовано переваги використання засобів і технологій електронного навчання (e-learning). Розглянуто різні підходи до визначення і змісту ІК-компетентності сучасного педагога. Представлено зміст професійної компетентності педагога в області інформаційно-комунікаційних технологій. Автором визначено, що організаційно-педагогічне забезпечення дозволить досягти високого рівня підготовки викладача для роботи в системі е-навчання за рахунок виконання наступних умов: визначено основні завдання, які вирішуються викладачем в системі е-навчання, на їх основі систематизовані його основні види діяльності при дистанційному викладанні; на основі аналізу видів діяльності складені вимоги до кваліфікації викладача; на базі кваліфікаційних вимог сформульовані компетенції викладача, для вимірювання яких розроблені завдання; з урахуванням компетенцій розроблена модель курсу і програма підвищення кваліфікації; розроблений і апробований дистанційний курс підвищення кваліфікації. Описані ключові складові компетентності електронного навчання як напрямок професійного самовдосконалення.

**Ключові слова:** педагогічні ІК-компетентності; електронне навчання; e-learning; дистанційне навчання

**Постановка проблеми.** У сучасній системі освіти зростає роль інформаційних технологій, які охоплюють додаткові можливості як для підвищення якості та ефективності процесу навчання, так і для розширення сфер його застосування. Швидкими темпами розвивається нова прогресивна форма організації навчального процесу на основі принципу самостійного навчання учня за допомогою різних інформаційних ресурсів - дистанційна освіта [1]. Відмінною особливістю розвитку сучасної освіти є зміст освіти і технології викладання, що постійно змінюються. Широке поширення отримують інструменти і технології середовища електронного навчання (e-learning).

**Аналіз наукових досліджень.** Аналіз останніх досліджень і публікацій, в яких започатковано розв'язання проблеми. Різним аспектам дослідження проблеми ефективного використання інформаційно-комунікаційних технологій в освіті присвячені роботи В. Викова, Л. Білоусової, О. Гудирева, М. Жалдака, О. Косоґова, В. Кухаренка, Н. Морзе, Г. Науменка, О. Носова, С. Ракова, М. Сидорова, Є. Смирнової-Трибульської

та інших. У дослідженнях В. Викова розкрито особливості організації навчального процесу у відкритому освітньому середовищі. В. Кухаренко концентрує увагу на проблемах дистанційного навчання. Н. Коритнікова розглядає процеси віртуалізації та інформатизації суспільства, в якому онлайн-навчання виникає як відгук на потреби сучасної освіти. У працях В. Бакірова аналізуються можливі сценарії розвитку освіти та інновації, результатом яких може бути як сприяння розвитку й модернізації школи, так і перешкоджання цьому процесу.

Актуальність даного дослідження визначається недостатньою розробкою організаційно-педагогічного забезпечення для якісної підготовки вчителів до роботи в системі е-навчання. Дослідження існуючої ситуації в системі е-навчання свідчить про наявність істотних протиріч:

- між масштабним впровадженням е-навчання в навчальний процес і недостатньою розробленістю кваліфікаційних вимог до підготовки викладача для роботи в системі е-навчання;

- між потребою в кваліфікованих педагогічних кадрах в системі е-навчання і відсутністю науково обґрунтованого організаційно-педагогічного забезпечення підготовки викладача для роботи в системі е-навчання.

**Метою статті** є аналіз компетентностей сучасного педагога в області e-learning та визначення основних компонентів компетентності педагога для роботи в системі е-навчання.

**Виклад основного матеріалу.** Сьогодні неможливо уявити заняття без використання засобів інформаційно-комунікаційних технологій (ІКТ). Супровід процесу навчання презентаціями, анімаціями, мультимедіа (відео та аудіо інформацією), демонстрація результатів моделювання процесів і явищ, використання електронних підручників, хрестоматійних і довідкових видань, словників, робота в системах дистанційного навчання стає вимогою сучасної системи освіти. Середовище електронного навчання значно розширює коло методів проведення та форм організації освітнього процесу.

Європі та США технологія електронного навчання уже зарекомендувала себе та утвердилася в якості однієї з найуспішніших педагогічних методик. В Україні також спостерігається позитивна тенденція до впровадження даної технології, проте принципи реалізації онлайн-навчання у вітчизняній системі середньої освіти досі не отримали достатньої теоретичної та практичної розробки.

Не дивлячись на те, що усі розуміють необхідність впровадження інновацій, вітчизняним школам та університетам бракує як ресурсів, так і спеціалістів з даного питання. Проте не варто чекати на готові рішення з боку МОН, потрібно використовувати наявні засоби та пристосовувати уже перевірені закордонними школами методи до власних потреб.

Не можна забувати, що все розпочинається з малого. Наприклад, історія найвідомішого у світі вчителя Салмана Хана бере початок зі спроб пояснити математику своїй маленькій кузині онлайн. Незабаром, за порадою друга, Хан почав записувати короткі навчальні відео та завантажувати їх на YouTube, захочений успіхом, він заснував безкоштовну онлайн-академію Khan Academy, яка зараз містить більше шести тисяч 10-20-хвилинних відеоуроків з різних наук – від математики до історії мистецтв. Приблизно двадцять два мільйони людей переглядають матеріали Академії Хана щодня.

В Україні наразі існує декілька спроб реалізації онлайн-навчання, наприклад, система дистанційної підтримки навчання, що діє у фізико-математичній гімназії №17 м. Вінниці, регіональний центр дистанційного навчання Сумського державного університету та інші курси дистанційного навчання ВНЗ, розроблені переважно у навчальному середовищі Moodle. Вінницький освітній портал, створений під

керівництвом Юрія Пасихова, включає більше дванадцяти тисяч елементів уроків по усім предметам шкільної програми, що знаходяться у вільному доступі. Також в Україні функціонує глобальний онлайн-проект «Міжнародна українська школа», що дає можливість здобувати державну освіту дітям, які знаходяться за кордоном.

Особливо цікавим є український громадський проект масових відкритих онлайн-курсів «Prometheus», де наразі доступні курси з фінансового менеджменту, історії України, основ програмування, розробки та аналізу алгоритмів тощо. "Prometheus" запрошує до співпраці провідні університети, компанії та організації. Проект готовий безкоштовно надати свій сайт в якості платформи для розміщення масових відкритих онлайн-курсів усім бажаючим.

Вирішенням проблеми нестачі навчальних матеріалів або неможливості створити їх самостійно може бути пошук і використання вже готових ресурсів, велика кількість яких є у відкритому безкоштовному доступі в Інтернеті. Залишається лише обрати найкращі та поділитися ними з учнями, наприклад, через соціальні мережі.

Вирішенням проблеми нестачі навчальних матеріалів або неможливості створити їх самостійно може бути пошук і використання вже готових ресурсів, велика кількість яких є у відкритому безкоштовному доступі в Інтернеті. Залишається лише обрати найкращі та поділитися ними з учнями, наприклад, через соціальні мережі.

Соціокультурна ситуація в суспільстві стимулює виникнення освітніх потреб, спрямованих на актуалізацію здібностей до саморозвитку особистості, розкриття її творчого потенціалу. Сучасному суспільству необхідні такі фахівці освіти, які здатні не тільки бачити проблеми, а й продуктивно вирішувати їх. У цій ситуації на перший план висувається необхідність становлення такої особистості педагога, провідною професійною характеристикою якої є інформаційна культура. Саме інформаційна культура вчителя здатна вирішити проблему ефективного функціонування будь-якого освітнього закладу. В цих умовах актуалізується необхідність становлення творчої особистості педагога в школах нового типу, так як саме ці школи забезпечують потреби нашого суспільства в майбутніх висококваліфікованих фахівцях, діячів науки, культури, освіти, здатних ефективно вирішувати поставлені перед ними завдання і нестандартно реагувати на швидкоплинні умови сучасного техногенного суспільства.

Сучасний вчитель займається різними видами професійної діяльності: викладацькою, виховною, науковою, методичною, управлінською. Залежно від того чи іншого виду діяльності існують різні можливості використання комп'ютерних або інформаційних технологій, що дають можливість отримувати, передавати, систематизувати, обробляти інформацію, а також здійснювати комунікацію між колегами, учнями та їх батьками.

Електронне навчання має ряд переваг: доступність освіти, вибір індивідуального темпу вивчення матеріалу, побудови індивідуальної освітньої траєкторії, отримання індивідуальних консультацій викладача; можливість організації та участі в телеконференціях, тематичних вебінарах, групових дискусіях, виконання групових проектів тощо.

Актуальність даного дослідження визначається недостатньою розробкою організаційно-педагогічного забезпечення для якісної підготовки вчителів до роботи в системі е-навчання. Дослідження існуючої ситуації в системі е-навчання свідчить про наявність істотних протиріч:

- між масштабним впровадженням е-навчання в навчальний процес і недостатньою розробленістю кваліфікаційних вимог до підготовки викладача для роботи в системі е-навчання;

- між потребою в кваліфікованих педагогічних кадрах в системі е-навчання і відсутністю науково обґрунтованого організаційно-педагогічного забезпечення підготовки викладача для роботи в системі е-навчання.

Очевидно, що при всьому різноманітті інструментів електронного навчання максимальний ефект від їх застосування в освітньому процесі може бути досягнутий тільки за умови високого професіоналізму педагогів, які повинні володіти компетенціями для роботи в середовищі електронного навчання, необхідних при організації та проведенні навчального процесу; компетенціями у своїй предметній області; компетенціями, необхідними для роботи в системі електронного навчання.

Популярність організації навчання з використанням такого підходу пояснюється тим, що він має ряд незаперечних плюсів:

По-перше, за рахунок розміщення навчальних матеріалів в мережі Інтернет, відсутня необхідність як в інсталяції, так і в подальшому оновленні навчальних курсів;

По-друге, максимальна адаптація піднесення навчальних матеріалів навчання до індивідуальних характеристик учнів;

По-третє, можливість застосування об'єктивних методів контролю накопичення досвіду знань і їх подальшої оцінки;

По-четверте, думки, відгуки і рецензії на навчальні матеріали від авторитетних вчених або інших учнів;

По-п'яте, електронне навчання значно знижує витрати на організацію і підтримку навчальних курсів, облаштування комп'ютерних класів, зарплату персоналу, транспортні витрати і т.д.

Соціокультурна ситуація в суспільстві стимулює виникнення освітніх потреб, спрямованих на актуалізацію здібностей до саморозвитку особистості, розкриття її творчого потенціалу. Сучасному суспільству необхідні такі фахівці освіти, які здатні не тільки бачити проблеми, а й продуктивно вирішувати їх. У цій ситуації на перший план висувається необхідність становлення такої особистості педагога, провідною професійною характеристикою якої є інформаційна культура. Саме інформаційна культура вчителя здатна вирішити проблему ефективного функціонування будь-якого освітнього закладу. В цих умовах актуалізується необхідність становлення творчої особистості педагога в школах нового типу, так як саме ці школи забезпечують потреби нашого суспільства в майбутніх висококваліфікованих фахівцях, діячів науки, культури, освіти, здатних ефективно вирішувати поставлені перед ними завдання і нестандартно реагувати на швидкоплинні умови сучасного техногенного суспільства.

Ми орієнтуємося в своєму дослідженні на трактування професійної компетентності педагога в середовищі електронного навчання як системної категорії, в якій ІКТ-компетентність є однією зі складових, а формування і актуалізація відбуваються в рамках системи неперервної педагогічної освіти [2].

Основні напрямки діяльності педагогів в середовищі електронного навчання включають: розробку контенту відповідно до освітніх стандартів, розробку сценарію курсу з урахуванням доступних форм організації роботи, розробку фонду оціночних засобів для проміжного і підсумкового контролю з використанням різних типів тестових завдань, вивчення літератури з проблем електронного навчання, розробку методичних рекомендацій, навчального матеріалу, розробку презентацій, розробку електронних мультимедійних навчальних та довідкових посібників.

Наведемо основні компоненти професійної компетентності педагога, необхідні для ефективної роботи в середовищі електронного навчання: вміння отримувати нові знання; вміння працювати в MSWord; вміння будувати таблиці, графіки, діаграми в MS Excel; вміння розробляти і створювати презентацій в MS PowerPoint, використовувати в них елементи мультимедіа; вміння працювати в середовищі Інтернет; вміння розробляти

електронні тести, створювати банк тестових завдань; вміння розробляти і створювати електронні мультимедійні навчальні, довідкові, хрестоматійні посібники, словники; вміння розробляти, наповнювати контентом і супроводжувати навчальні курси в середовищі дистанційного навчання, вміння застосовувати на практиці основи педагогічного дизайну.

У рамках розуміння ступеня впровадження e-learning цікава точка зору [2], де розглядаються рівні використання ІКТ: низький, середній і високий. Низький рівень ІКТ характеризується спонтанним використанням у навчальному процесі окремих комп'ютерних програм, наприклад: офісні програми MS Word, MS Power Point, MS Excel. Середній рівень включає навчання із достатньо широким застосуванням мультимедійних засобів і цифрових технологій, наприклад: технологія побудови комп'ютерних мереж (Веб 2.0). Високий рівень характеризується використанням систем керування навчанням для підтримки процесу e-learning. Формат навчання ділиться на традиційний (f2f – віч-на-віч), гібридний (або змішаний) і дистанційний (on-line). Якщо зона традиційної дидактики – це низький рівень використання технологічних інструментів у викладанні й навчанні переважно у форматі f2f, то зона e-learning виходить за межі традиційних границь навчання в напрямку віртуального простору із застосуванням цифрових інструментів, інтерактивних мультимедійних засобів і систем дистанційного навчання.

Представлений перелік наочно демонструє широкий спектр компетенцій педагогів, необхідних не тільки для ефективної роботи в середовищі електронного навчання, а й для того, щоб процес навчання став цікавим, різноманітним з точки зору використовуваних засобів і технологій.

Електронне навчання впливає на всі чинники, що відповідають за якість освіти. До цих факторів належать: концепція освіти, організація і структурування змісту освіти, використовувані методи та організаційні форми навчання, організація інформаційно-освітнього середовища, середовище навчання, використання технічних засобів, професіоналізм викладача, вчителя. Тому необхідний системний підхід до багаторівневого формування необхідних компетенцій педагога для ефективної роботи в електронному середовищі.

Вивчення проблеми підвищення якості неперервної педагогічної освіти в рамках впровадження електронного навчання, заснованого на використанні сучасних інформаційно-комунікаційних технологій (ІКТ), виявило ряд протиріч:

- між потребою в педагогів, що володіють компетенціями в області електронного навчання і відсутністю ефективної моделі формування та постійної підтримки цих компетенцій в актуальному стані;

- між різноманіттям інструментів і технологій електронного навчання та недоліком ефективних технологій їх впровадження і інтеграції з традиційними формами навчання; між спробою реалізації інноваційного підходу в навчанні (інструменти і технології електронного навчання) і недостатньо чітким уявленням про реальну картину наявних можливостей і відповідних компетенцій, що дозволяють ефективно застосовувати ці інструменти і технології сучасними педагогами-предметниками.

Недостатня комп'ютерна грамотність педагогів-предметників не дозволяє ефективно використовувати можливості електронного навчання в повному обсязі або інтегрувати його в традиційні форми навчання. Технології електронного навчання не завжди використовуються за призначенням або застосовуються в навчальному процесі як данина моді - технології заради технологій, при цьому не вирішуючи педагогічних завдань.

Недостатня кількість адаптованої під педагогічні завдання літератури з електронного навчання, адаптивних багаторівневих програм підвищення кваліфікації

педагогів в області електронного навчання та актуальної інформації про рівень ІКТ - компетентностей педагогів дозволяють говорити про проблемні моменти в системі безперервної педагогічної освіти.

У зв'язку з цим необхідно оптимально вибудувати траєкторію професійного розвитку ІКТ-компетентності педагога, розуміти її як поетапний процес протягом усієї професійної діяльності і створювати для цього необхідні умови.

У першу чергу мова йде про он-лайн надання освітніх послуг, максимально розширити та суттєво змінити швидкість та якість освіти, що здобувається самостійно. Як наслідок, відбувається швидке формування та розвиток інформаційного суспільства.

У процесі підготовки особа, яка навчається, не вибирає окремих модулів, а поступово вивчає всі запропоновані навчальні модулі, хоча по завершенні навчання більшість спеціалізується по одному із трьох указаних напрямів.

В ході реалізації проекту електронного навчання компетентного фахівця з e-learning передбачають здатність особи виконати декілька ролей, які умовно можна об'єднати в три основні групи [4; 5]:

1. організатор e-learning, відповідальний за створення стратегії електронного навчання й керування окремими проектами;
2. розроблювач, відповідальний за розробку програм електронного навчання й структурування змісту;
3. е-репетитор або наставник (тьютор), відповідальний за консультування в процесі он-лайн навчання слухачів.

Отже, проект електронного навчання вимагає об'єднання педагогічних, технічних і творчих навичок, оскільки представлені компетентності технічного, педагогічного й інноваційного напрямків, сполучення яких дає професіограму фахівця e-learning.

У своїй публікації, О. Спірін [1] під поняттям інформаційно комунікаційна компетентність розуміє підтверджену здатність особистості автономно і відповідально використовувати на практиці ІКТ для задоволення власних індивідуальних потреб і вирішення суспільно значущих, в тому числі професійних, задач у певній предметній області або виді діяльності. Інформаційно-комунікаційна компетентність включає свідоме і критичне застосування інформаційних технологій в роботі, навчанні, під час відпочинку і спілкування, а також використання засобів ІКТ для доступу, накопичення, вироблення, уявлення і обміну даними та відомостями для спілкування, участі в спільнотах через мережу Інтернет; основні знання, вміння та відносини, пов'язані з цією компетентністю [3]. Ця компетентність також передбачає здатність входження в соціальні, культурні, професійні спільноти і мережі.

На підставі запропонованого О. Спіріним в дослідженні [1] опису рівнів ІКТ компетентності, пропонуємо власні рівні ІКТ-компетентності вчителя.

1. Базовий рівень. На цьому рівні вчитель повинен вміти систематично використовувати і правильно підбирати стандартні засоби інформаційно-комунікаційних технологій для реалізації цілей навчання.

2. Поглиблений. Учитель повинен створювати предметно орієнтовані навчальні середовища, сприяти розвитку персональних навчальних середовищ. Також розуміти вирішувати професійні завдання підвищеної складності з використанням ІКТ, адаптувати засоби ІКТ до поставлених власним професійним завданням і володіти вміннями проектувати, конструювати і вносити інновації під час проведення предметного уроку.

3. Дослідницький. На даному рівні вчитель повинен демонструвати повне володіння методикою використання інформаційно-комунікаційних технологій в предметній області, підбирати і проектувати засоби ІКТ організації навчального процесу.

У сучасній системі освіти вчитель повинен володіти таким комплексом компетентностей:

- інформаційна - здатність вчителя до проведення критичного аналізу даних, пошуку необхідних ресурсів, синтезу, узагальнення і структурування оброблених відомостей;

- технічна - здатність і готовність вчителя до ефективного використання і освоєння апаратних і програмних засобів ІКТ;

- технологічна - здатність і готовність вчителя до інформативно-технологічної діяльності, а саме постановка цілей створення освітнього продукту, використання існуючої або розробки нової технології для створення освітнього продукту, тестування створеного продукту відповідно до певних вимог і т.д .;

- педагогічна - здатність і готовність вчителя до педагогічного проектування, змістовного наповнення та використання освітніх продуктів у своїй професійній діяльності;

- мережева і телекомунікаційна - здатність до оволодіння основними принципами побудови і використання локальних мереж і глобальної мережі Інтернет;

- дослідницька - здатність проводити дослідження засобами ІКТ;

- в питаннях інформаційної безпеки - здатність запобігти можливим інформаційні атаки в комп'ютерних системах, володіти знанням і принципів захисту даних, вміти проводити апаратні і програмні методи захисту інформації [1].

**Висновки та перспективи подальших досліджень.** Аналіз закордонних наукових досліджень показує, що фахівець з e-learning повинен володіти компетентностями з координації процесів та технологій навчання, організації ефективної взаємодії між існуючими структурами освітніх установ та мережами електронних ресурсів. Педагог має бути дизайнером он-лайн-курсів і займатися розробкою й адаптацією навчальних курсів і матеріалів для дистанційної освіти.

Основні компетентності фахівця з e-learning включають як технічну грамотність, так і творчі, і організаторські здатності, психологічну й педагогічну грамотність. Підготувати такого різнопрофільного спеціаліста дуже не просте завдання, що потребує значних фінансових і часових затрат. З цієї причини успішність розвитку електронного навчання перш за все полягає у розвитку ІКТ компетентності педагога, його організаційних здатностях формування творчого колективу різнофахових спеціалістів з технічної й гуманітарної освіти.

Тому в подальших дослідженнях слід розглянути практичний досвід підвищення ІКТ-компетентності вчителів.

## **СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ**

1. Спирин О.М. Информационно-коммуникационные и информатические компетентности как компоненты системы профессионально-специализированных компетенций учителя информатики [Электронный ресурс]. Информационные технологии и средства обучения. 2009. №5 (13). URL: <http://journal.iitta.gov.ua/index.php/itlt/article/viewFile/183/169>.
2. Тресер М. Обучение и подготовка E-Learning специалистов. 2013. URL: [Untitled1web - Quizmaker output.zip](#)
3. Чошанов М. А. E-Дидактика: Новый взгляд на теорию обучения в эпоху цифровых технологий. Образовательные технологии и общество (Educational Technology&Society). 2013. Т. 16. № 3. С. 673-685.
4. Summary Report – Unesco. 2006. URL: [http://www.unesco.org/new/fileadmin/MULTIMEDIA/HQ/CI/CI/pdf/wsisc7\\_consultation1\\_elearning\\_report.pdf](http://www.unesco.org/new/fileadmin/MULTIMEDIA/HQ/CI/CI/pdf/wsisc7_consultation1_elearning_report.pdf)

5. Shepherd Clive. Skilling up – learning about e-learning. URL:<http://www.fas-trak-consulting.co.uk/tactix/Features/skillingup.htm>
6. E-learning Ontario. URL: <http://www.edu.gov.on.ca/elearning/strat-egy.html>
7. E-Learning Specialist Salary. 2015. URL: [http://www.payscale.com/research/US/Job=E-Learning\\_Specialist/Salary](http://www.payscale.com/research/US/Job=E-Learning_Specialist/Salary)

## **DEVELOPMENT OF EDUCATOR'S ICT COMPETENCY FOR WORK IN E-LEARNING SYSTEM**

**Lisakovska Oksana**

6th year student of specialty “Management of e-learning in the intercultural space”

Borys Grinchenko Kyiv University, Kyiv, Ukraine

[oilisakovska.fitu17@kubg.edu.ua](mailto:oilisakovska.fitu17@kubg.edu.ua)

ORCID: 0000-0003-3425-4423

**Abstract.** In the article the features of development of IC- competences of teacher are examined for work in the electronic departmental (e-learning) teaching. An author is consider a concept "electronic studies". The role of information technologies is considered in the modern world grows constantly. It is indicated that E - learning integrates the row of concepts in area of application of modern information and of communication technologies in education, such medias, studies on the basis of Web- of technologies, on-line-studies et cetera. It is marked an author, that Web-technologies on the basis of hypertexts, that allow substantially to economize material facilities, so as be not necessity to buy additional software for work with hypertext documents. The necessity of capture of educational establishments pedagogical workers is well-proven by the basic terms of electronic studies and understanding of their value, realization of role and necessity of introduction of electronic studies in educational educational establishments of country. It is well-proven that introduction of different forms of the controlled from distance education in educational establishments will assist the increase of level of competence of informatics of workers of establishments of education, will facilitate perception and mastering of educational material, will add additional possibilities wishing to get the special or additional education. Advantages over of the use of facilities and technologies of electronic studies (e - learning) are brought and argued. The different going is considered near determination and maintenance of IC-competences of modern teacher. Maintenance of professional competence of teacher is presented in area of informatively-communication technologies. By an author certainly, that the organizationally-pedagogical providing will allow to attain the high level of preparation of teacher for work in the system of e - learning due to implementation of next terms : basic tasks that decide a teacher in the system of e - learning are certain, on their basis systematized him basic types of activity at the controlled from distance teaching; on the basis of analysis of types of activity the made requirements are to qualification of teacher; on the base of qualifying requirements the set forth competences of teacher, for measuring of that there are the worked out tasks; taking into account competences the worked out model of course and program of in-plant training; worked out and approved controlled from distance course of in-plant training. Described key constituents of competence of electronic studies as direction of professional self-perfection.

**Keywords:** pedagogical to the IC-competences; electronic studies; e - learning; controlled from distance studies

## **REFERENCES (TRANSLATED AND TRANSLITERATED)**

1. Spirin, O. (2009). Information and communication and information competencies as components of the system of professionally specialized competencies of an informatics teacher [Online]. Information Technologies and Learning Tools. 5(13). <http://journal.iitta.gov.ua/index.php/itlt/article/viewFile/183/169>. (in Russian)
2. Treser, M. (2013). Education and Training E-Learning Specialists <http://armikael.com/elearning/elearning-specialist-education.html>. (in Russian)
3. Choshanov, M. (2013). E-Didactics: A New Look at Learning Theory in the Digital Age. *Obrazovatel'nye tehnologii i obshchestvo*. 16 (3), 673-685. (in Russian)
4. Summary Report – Unesco (2006).



- [http://www.unesco.org/new/  
fileadmin/MULTIMEDIA/HQ/CI/CI/pdf/wsisc7\\_consultation1\\_elearning\\_report.pdf](http://www.unesco.org/new/fileadmin/MULTIMEDIA/HQ/CI/CI/pdf/wsisc7_consultation1_elearning_report.pdf)
5. Shepherd Clive. Skilling up – learning about e-learning (2019).  
<http://www.fas-trak-consulting.co.uk/tactix/Features/skillingup.htm>
  6. E-learning Ontario (2019).  
<http://www.edu.gov.on.ca/elearning/strat-egy.html>
  7. E-Learning Specialist Salary (2015).  
[http://www.payscale.com/research/US/Job=E-Learning\\_Specialist/Salary](http://www.payscale.com/research/US/Job=E-Learning_Specialist/Salary).